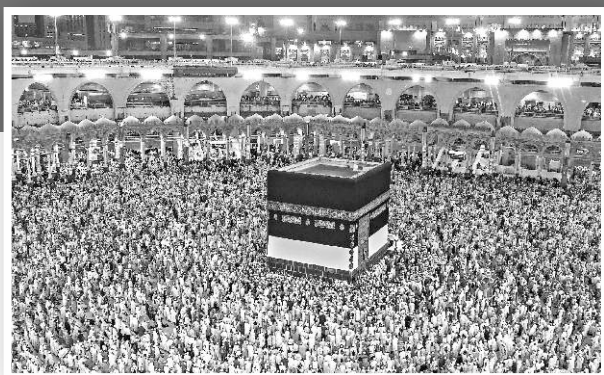

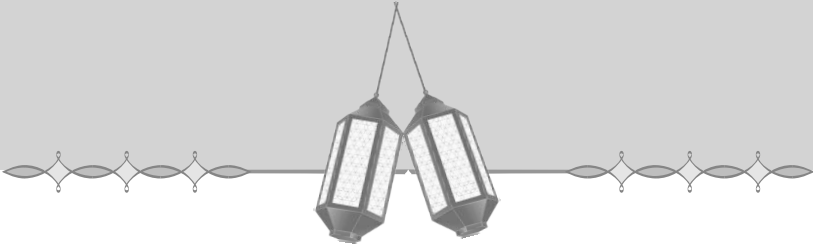
مانجھي فقير جا کفریہ کلام

تحریر:

محمد سلیمان جمالی

ناشر: مکتبہ ابو عبیدہ بن جراح

مانجهي فقير جا كفريه كلام
محمد سليمان جمالي
مارچ 2024ع
عبدالواسع بركات
مكتبه ابو عبیده بن جراح

ڪتاب جو نالو:
ليڪڪ:
ڇاپو پهريون:
ٽائٽل:
ناشر:

ناشر: مكتبه ابو عبیده بن جراح

مانجهي فقير جا كفريه ڪلام

مانجهي فقير سنڌ جي شهر شاهپور ڇاڪر پرسان رهندڙ هڪ ڳائڻو آهي سنڌ جو بي دين طبقو هن جو راڳ وڏي شوق سان ٻڌي ٿو. مانجهي فقير مانجهائي جماعت جي نالي سان باقائده پيري مريدي جو هڪ سلسلو پڻ شروع ڪيو آهي. انهي نسبت سان سندن مريد پاڻ کي مانجهائي فقير سڏائن ٿا. جيڪڏهن هن ماڻهو جو راڳ ٻڌجي ته هن جي هر ڪلام ۾ الله تعاليٰ، ان جي رسول، ان جي ڪتاب، ان جي ملائڪن، مسجد، مدرسن ۽ دين جي هر شاعر تي ٺٺول ۽ چٽر آهي. هي دين ۽ ديني شعائر لاءِ اهڙا ڪريل لفظ استعمال ڪري ٿو جو هڪ مسلمان اهڙا لفظ ٻڌڻ قطعاً برداشت نه ڪري. موصوف جا هزارين ڪلام آهن اسان انهن مان ڪي اٺ ڏه ڪلام ٻڌا ۽ سندن ڪجهه ڳالهيون نوت ڪيون آهن. اوهان قارئین سندن زبان هن تحرير جي ذريعي پڙهو پوءِ اندازو لڳايو ته ڇا هي ماڻهو مسلمان چورائڻ جي لائق آهي؟

(1)

تنهنجي دوزخ باهي کي اسين نٿا مڃون.

اڻ ڏني الله کي اسين نٿا مڃون.

قارئین ڪرام! قرآن مجيد ۾ ڪم ويٺس 102 جاين تي جهنم

جي باهه جي ذڪر آهي.

رسول الله صلي الله عليه وسلم جهنم جي باهه کان پناهه گهري

آهي سندن فرمان آهي:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ جَهَنَّمَ.

اي الله! آئون توکان جهنم جي عذاب کان پناهه گهران ٿو. (سنن

ابي داود: 984)

رسول الله ﷺ نه صرف پاڻ جهنم جي عذاب کان پناهه گهري آهي پر پنهنجي امت کي پڻ ان کان ڊيڄاريو آهي. نعمان بن بشير رضي الله عنه بيان ڪري ٿو ته رسول الله صلي الله عليه وسلم فرمايو: **أَنْذَرْتُكُمْ النَّارَ، أَنْذَرْتُكُمْ النَّارَ، مَنْ تَوَهَّانَ كِي جَهَنَّمَ جِي بَاهُ كَانِ ڊِيڄَارِيَانِ** توهان توهان کي جهنم جي باهه کان ڊيڄاريان ٿو. (مسند احمد: 18398)

جنهن شئي جو ذڪر الله جي ڪلام ۾ هجي رسول الله ﷺ جي فرمان ۾ هجي جنهن کان رسول الله ﷺ سندن صحابہ، تابعين، تبع تابعين، سلف صالحين، اولياء الله راتين جو جاڳي، نندون ڦٽائي، عبادتون ڪري، دعائون گهري، رب کان پناهه گهري هجي، جنهن تي ايمان مسلمانن تي متفق عقيدو هجي ڇا اهڙي شئي جو انڪار ڪرڻ صريح ڪفر ناهي؟

قارئین ڪرام! مانجهي فقير جو اڳيون مصرعو انتهائي خطرناڪ ۽ صريح ڪفر تي مبني آهي، هو چوي ٿو: اڻ ڏني الله کي اسپين نٿا مڃون اسپين نٿا مڃون.

هي مصرعو ڪيترو خطرناڪ آهي ۽ ڪيتري قدر رب جي ذات جو ڪفر آهي هن تي تبصري ڪرڻ بجاءِ انهي جو فيصلو اوهان پڙهندڙ پائرن تي ڇڏيون ٿا. اوهان فيصلو ڪريو ته رب جي ذات جو صريح انڪار ڪرڻ وارو ماڻهو مسلمان آهي؟ جڏهن ته مڪي جا ڪافر به الله رب العالمين کي مڃيندا هئا. فرمان باري تعاليٰ آهي:

قُلْ مَنْ يَبْزُزُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ أَمَّنْ يَمْلِكُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَمَنْ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَمِيتِ وَيُخْرِجُ الْمَمِيتَ مِنَ الْحَيِّ وَمَنْ يُدِيرُ الْأَمْرَ، فَسَيَقُولُونَ اللَّهُ.

چؤ ته آسمان ۽ زمين مان اوهان کي رزق ڪير ٿو عطا ڪري؟ ڪنن ۽ اکين جو مالڪ ڪير آهي؟ ۽ جيئري کي مثال مان ڪير ٿو ڪڍي؟ ۽ جيئري مان مثال کي ڪير ٿو ڪڍي؟ ۽ معاملن جي تدبير ڪير ٿو ڪري؟ پوءِ ضرور (اهي ڪافر) جواب ڏيندا ته اهو الله آهي.

(سورة يونس: 31)

ابن عباس رضي الله عنهما بيان ڪري ٿو ته مڪي جا ڪافر
بيت الله جو طواف ڪندا هئا ۽ طواف ڪندي چوندا هئا:
الْمُشْرِكُونَ يَقُولُونَ: لَيْتَ لَكَ لِأَشْرِيكَ لَكَ.

اي الله اسان حاضر آهيون تنهنجو ڪو شريڪ ناهي. ان کان
پوءِ اڳيان پنهنجي مشرڪاڻي عادت کان مجبور ٿي چوندا هئا:
إِلَّا شَرِيكًا هُوَ لَكَ، تَمْلِكُهُ وَمَا مَلَكَ.

پر تنهنجو هڪڙو شريڪ آهي ان جو به تون ئي مالڪ آهيون
هو پاڻ مالڪ ناهي. (صحيح مسلم: 1185) ان حديث مان معلوم ٿيو ته
مڪي جا ڪافر مثلاً ابو جهل ابو لهب عتبه شيبه وغيره به الله تعاليٰ کي
مڃيندا هئا ۽ بيت الله جو طواف ڪندا هئا. جڏهن ته مانجهي فقير جي
هر ٻي ڪلام ۾ بيت الله شريف جي طواف جو انڪار ۽ ان تي ٺٺول آهي.
اهڙي طرح اهو به ڪتابن ۾ اچي ٿو ته مڪي جا ڪافر جڏهن مشڪلن
۾ ڦاسي پوندا هئا ته الله کي سڏيندا هئا. الله تعاليٰ جو فرمان آهي:
فَإِذَا رَكِبُوا فِي الْفُلِ لَكَ دَعَاؤُ اللَّهِ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ.

جڏهن هو ٻيڙين ۾ چڙهندا آهن، ته فقط الله تي ويساهه رکي
کيس سڏيندا آهن. (العنكبوت: 65)
الله تعاليٰ جو فرمان آهي:

وَإِذَا غَشِيَهُمْ مَوْجٌ كَالظُّلْمِ لَكَ دَعَاؤُ اللَّهِ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ.

۽ جڏهن کين سمنڊ جي چولي ڪارن ڪڪرن وانگر ڍڪي
ٿي ته ان وقت هو دين کي الله تعاليٰ جي لاءِ خالص ڪري صرف ان کي
ٿي سڏيندا آهن. (سورة لقمان: 32)

فتح مڪي جي ڏينهن ابو جهل جو پٽ عڪرمه ٻيڙي ۾ سوار ٿي
فرار ٿيڻ جي ڪوشش ڪئي. جڏهن ٻيڙي وڃ سمنڊ ۾ پهتي ته ٻيڙي
هڪ طوفان جي ور چڙهي وئي ٻيڙي کي هلائيندڙ ملاح ورائيو: هتي
اوهان کي اوهان جو ڪو معبود ڪم نه اچي سگهندو صرف الله کي
پڪاريو. تنهن تي عڪرمه چيو:

وَاللَّهُ لَئِن لَّمْ يَنتَهِ مِنَ البَحْرِ إِلَّا أَلْحَقْنَا بِالسَّائِرِينَ فِي السَّرَابِ عَلَيْهِمْ

جيڪڏهن سمنڊ جي ڇولين ۾ الله نجات ڏئي تون ته خشڪي ۾ ان کان سواءِ ڪير ڏئي سگهي ٿو؟ هن چيو: اي الله! جيڪڏهن تون مون کي هن مصيبت مان نجات ڏئي ته آئون ضرور محمد صلي الله عليه وسلم جي هٿ ۾ پنهنجي هٿ ڏئي مسلمان ٿيندس. پوءِ هو آيو ۽ هن اچي اسلام قبول ڪيو. تفصيل لاءِ ڏسو: (سنن نسائي: 4072) قرآن ڪريم جي آيتن ۽ حديث جي حوالي مان معلوم ٿيو ته مڪي جا ڪافر به الله کي مڃيندا هئا، پر هي ماڻهو مسلمان سڌرائڻ باوجود سرعام چئي رهيو آهي ته آئون الله کي نٿو مڃان. پر جي سڪي جي ٻي رخ کي ڏسجي ته هڪ ڳالهي ۽ ناچو جي ڪفر ڪرڻ سان الله رب العالمين جي عظمت تي ڪهڙو فرق پوندو؟ يقيناً هو پاڪ ۽ بلند آهي الله رب العالمين قرآن مجيد ۾ فرمايو:

وَقَالَ مُوسَىٰ إِنَّ تُكْفِرُوا أَنْتُمْ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ بَجَمِيعًا فَإِنَّ اللَّهَ لَغَنِيٌّ حَمِيدٌ.

۽ موسيٰ عليه السلام (پنهنجي قوم کي) چيو ته جيڪڏهن اوهين يا سڄي دنيا وارا ڪفر ڪن تڏهن به الله کي ڪو نقصان ڪونه ٿيندو. بيشڪ الله بي پرواه، ساراهيل آهي. (سورة ابراهيم: 8) هڪ اهڙو ماڻهو جيڪو دهل وڃائي پيرن ۾ چير پائي ماڻهن سامهون نچي رب جو انڪار ڪري ٿو اهڙي ماڻهو جي رب کي ڪهڙي پرواهه آهي؟ جڏهن ته انبياء جي اولاد ۽ والدين جي ڪفر جو ئي الله کي پرواهه نه هو ۽ هنن کي دنيا ۾ ئي عذاب ڏئي ڏيکاريو ۽ ڪجهه کي جهنم ۾ عذاب ڏيندو. اسان صرف مانجهي جي مريد سڌائڻ وارن ماڻهن کي سندن مرشد جو چهرو ڏيکارڻ چاهيون ٿا. وڌيڪ فيصلو عوام تي ڇڏيون ٿا ته ڇا الله جو صريح انڪار ڪرڻ ڪفر ناهي؟

(2)

اسان تيڏي پيچي دين تي ايمان ڇڏيا،
ڇڏيا مندر تي مسيٽا دو جهان ڇڏيا.

اسان نازان تيڏيان ويڪ کي نمازان ڇڏيان چڙه منبران تي ڏيوڻ بانگان ڇڏيان. خطبا سڻڻ سڻاڻ تي واعظان ڇڏيان اسان ڇهرا تيڏا ويڪ کي قرآن ڇڏيا.

الله رب العالمين جي انڪار کان پوءِ مانجهي فقير مٿي بيان ڪيل پنهنجي ڳايل سرائڪي ڪلام ۾ چوي ٿو: اي منهنجا محبوب مون تنهنجي پٺيان دين ۽ ايمان ڇڏي ڏنو آهي مسجد ڇڏي ڏنو آهي نمازون ڇڏي ڏنيون آهن منبر ۽ اذان ڇڏي ڏنا آهن ۽ مون تنهنجي لاءِ قرآن به ڇڏي ڏنو آهي.

قارئین ڪرام! دين، ايمان، مسجد، نماز، منبر ۽ قرآن جو سرعام انڪار ڪرڻ ڇا صريح ڪفر ناهي؟

مانجهي فقير پنهنجي هن ڪلام ۾ مسجد کان بيزاري جو اظهار ڪري ٿو ۽ سندن هر ڪلام ۾ مسجد تي چتر ۽ نٺول آهي، جڏهن ته مسجد هڪ مسلمان لاءِ انتهائي مقدس جاءِ آهي ۽ هي الله جون محبوب جايون آهن. رسول الله صلي الله عليه وسلم جن فرمايو: أَحَبُّ الْبِلَادِ إِلَى اللَّهِ مَسَاجِدُهَا، وَأَبْغَضُ الْبِلَادِ إِلَى اللَّهِ أَسْوَاقُهَا. الله کي سڀ کان محبوب جايون مسجدون آهن ۽ سڀ کان نفرت ڀريون جايون بازارون آهن. (صحيح مسلم: 671) هن ڪلام جي شروع ۾ مانجهي فقير ڪافي دير تائين مسجدن جي ڪثرت تي اعتراض ڪندو رهيو جڏهن ته مسلمان سڏائيندڙ هن ماڻهو کي اها به خبر ناهي ته مسجد جي تعمير هڪ وڏي نيڪي جو ڪم آهي رسول الله صلي الله عليه وسلم جن جو فرمان آهي:

مَنْ بَنَى لِلَّهِ مَسْجِدًا بَنَى اللَّهُ لَهُ مِثْلَهُ فِي الْجَنَّةِ.

جنهن ماڻهو الله لاءِ مسجد تعمير ڪئي الله ان لاءِ جنت ۾ ان جهڙو گهر ٺاهيندو. (سنن ترمذي: 38)

هڪ روايت ۾ فرمايائون: جيڪڏهن ڪو ماڻهو پڪي جي آڪيري جيڏي مسجد تعمير ڪندو ته الله ان لاءِ به جنت ۾ گهر تعمير ڪندو. (مسند احمد: 2157)

الله تعالي قيامت جي ڏينهن اهڙن ماڻهن کي پنهنجي عرش جي چانو نصيب ڪندو جن جي دل مسجد سان اٽڪيل هوندي. ڏسو: (صحيح بخاري: 660)

ان کان پوءِ مانجهي چوي ٿو: منهنجا محبوب مون تنهنجا ناز ڏسي نماز به ڇڏي ڏني آهي. قارئین ڪرام! نماز ڇڏڻ ڪفر آهي الله رب العالمين جو فرمان آهي:

أَقْبِبُوا الصَّلَاةَ وَلَا تَكُونُوا مِنَ الْمُسْرِكِينَ.

نماز قائم ڪريو ۽ مشرڪن مان نه ٿيو (سورة الروم: 31)

رسول الله ﷺ جن جو فرمان آهي:

الْعَهْدُ الَّذِي بَيْنَنَا وَبَيْنَهُمُ الصَّلَاةُ، مَنْ تَرَكَهَا فَقَدْ كَفَرَ.

اسان ۽ ڪفرن جي وچ ۾ معاهدو نماز آهي جنهن نماز ڇڏي

تحقيق انهي ڪفر ڪيو. (ترمذي شريف: 2621)

پڙهندڙ ڀائرو! قرآن ۽ حديث جي حوالن مان معلوم ٿيو ته نماز ڇڏڻ ڪفر آهي پر جيڪڏهن ڪو ماڻهو صريح نماز جو انڪار ڪري ته ڇا اهو مسلمان آهي؟ نماز کان پوءِ چوي ٿو: مون اذانون به ڇڏي ڏنيون آهن. جڏهن ته اذان هڪ وڏي نيڪي جو ڪم آهي رسول الله ﷺ جو فرمان آهي: لَا يَسْمَعُ مَدَى صَوْتِ الْمُؤَدِّينَ حِنَّةً وَلَا إِنْسًا وَلَا شَيْءًا إِلَّا شَهِدَ لَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ. جن انسان ۽ جيڪا به شئي مؤذن جو آواز ٻڌي ٿي اها قيامت جي ڏينهن ان جي حق ۾ گواهي ڏيندي. (صحيح بخاري: 609)

وڌيڪ فرمايائون: الْمُؤَدِّثُونَ أَطْوَلُ النَّاسِ أَعْنَاقًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ. مؤذن

قيامت جي وڏي ڳچي سان هوندا يعني قيامت جي ڏينهن هنن جو ڳاٽ اوچو هوندو. (صحيح مسلم: 387)

اهڙي طرح پاڻ سڳورن فرمايو: مَنْ أَدْنَى ثَلَاثِي عَشْرَةَ سَنَةً وَجَبَتْ لَهُ

الْجَنَّةُ. جنهن ماڻهو لڳاتار ٻارنهن سال اذان ڏني ان لاءِ جنت واجب ٿي وئي. (صحيح الجامع: 6002) معلوم ٿيو ته اذان هڪ وڏي نيڪي آهي

جنهن تي الله تعاليٰ وڏو اجر رکيو آهي پاڻ ڪريمن فرمايو: لَوْ يَعْلَمُ
 النَّاسُ مَا فِي الْبَدَنِ وَالصَّبِّ الْأَوَّلِ ثُمَّ لَمْ يَجِدُوا إِلَّا أَنْ يَسْتَهْمُوا عَلَيْهِ لَاسْتَهْمُوا.
 جيڪڏهن ماڻهن کي خبر پئجي وڃي ته اذان ڏيڻ ۽ پهرين صف ۾
 بيهي نماز پڙهڻ ۾ ڪيترو اجر آهي ته هوان کي حاصل ڪرڻ لاءِ ڪٿا
 وجهن. (صحيح بخاري: 615)

لهذا اهڙي نيڪي کي ترڪ ڪرڻ ۽ وڏي فخر سان چوڻ ته
 مون اذان ڏيڻ به ڇڏي ڏني آهي سواءِ گمراهي ۽ بدبختي جي ٻيو ڇا ٿو
 ٿي سگهي؟ وڌيڪ مانجهي فقير اڳيان چوي ٿو: مون خطبو پڙڻ ۽
 ٻڌائڻ به ڇڏي ڏنو آهي. يقيناً جمعي جي ڏينهن خطبي پڙڻ ۾ الله تعاليٰ
 مسلمانن لاءِ وڏو اجر رکيو آهي رسول الله ﷺ جو فرمان آهي:
 مَنْ تَوَضَّأَ فَأَحْسَنَ الْوُضُوءَ، ثُمَّ أَتَى الْجُمُعَةَ فَاسْتَمَعَ وَأَنْصَتَ، غُفِرَ لَهُ مَا بَيْنَهُ وَبَيْنَ
 الْجُمُعَةِ، وَزِيَادَةٌ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ.

جنهن ماڻهو سني طرح وضو ڪيو ان کان پوءِ جمعي جي نماز
 پڙهڻ آيو ۽ خاموشي سان ويهي خطبو ٻڌائين ته گذريل جمعي کان وٺي
 هن جمعي تائين هن جا گناه معاف ٿي ويندا ۽ تن بين ڏينهن جا گناه به
 معاف ٿيندا يعني ڪل ڏهن ڏينهن جا گناه معاف ٿيندا.. (صحيح
 مسلم: 857)

اهڙي طرح پاڻ ڪريمن فرمايو:
 مَنْ اغْتَسَلَ يَوْمَ الْجُمُعَةِ وَغَسَلَ وَبَكَرَ وَابْتَكَّرَ وَذَكَرَ وَاسْتَمَعَ وَأَنْصَتَ كَانَ لَهُ بِكُلِّ
 خُطْوَةٍ يَخْطُوهَا أَجْرٌ سَنَةِ صِيَامُهَا وَقِيَامُهَا.

جنهن ماڻهو جمعي جي ڏينهن غسل ڪيو ۽ ڪرايو پوءِ جلدي
 پهچي خاموشي سان جمعي جو خطبو ٻڌو ان کي هر قدم ڪٽڻ جي بدلي
 هڪ سال جي روزن ۽ تهجد جو اجر و ثواب ملندو. (سنن ترمذي: 496)
 اهڙي نيڪي جو سر عام انڪار ڪرڻ سواءِ بدبختي ۽ گمراهي جي
 ڪجهه ناهي. موصوف اڳيان وڌيڪ چوي ٿو: اي محبوب اسان

تنهنجو چهرو ڏسي قرآن به ڇڏي ڏنو آهي. قارئين ڪرام! قرآن مجيد جو انڪار ڪرڻ ۽ دعويٰ سان چوڻ ته مون قرآن کي به ڇڏي ڏنو آهي ڇا صريح ڪفر نه آهي؟ الله تعاليٰ قرآن مجيد ۾ اها صفت مڪي جي ڪافرن جي بيان ڪئي آهي سندن فرمان آهي: وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ نُؤْمِنَ بِهَذَا الْقُرْآنِ وَلَا بِالَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ.

۽ ڪافر چون ٿا ته اسان هن قرآن کي ڪڏهن نه مڃينداسون ۽ نڪي انهي کي جو ڪائنس اڳ آهي. (سورة سبأ: 31)

هي قرآن ته مومنن لاءِ رحمت ۽ برڪت آهي اهو ماڻهو ڪيئن مسلمان ٿي سگهي ٿو جيڪو الله جي نازل ڪيل ڪتاب جو انڪار ڪري؟ مانجهي فقير پنهنجي هڪ ڪلام کان اڳ تقرير واري انداز ۾ چوي ٿو: مسلمان فرقن ۾ تبديل ٿي ويا آهن. هنن کي گهرجي ته هو الله جي رسي کي مضبوطي سان وٺن جڏهن ته ٻي ڪلام ۾ قرآن جو انڪار ڪري ٿو هاڻي هو ٻڌائي ته پوءِ الله جي رسي ڪهڙي آهي، جنهن کي مسلمان وٺن ۽ فرقن ۾ تقسيم نه ٿين؟

۽ اهو سوال به پيدا ٿئي ٿو ته اهو ڪير آهي جنهن جي چهري کي ڏسي مانجهي قرآن کي ڇڏيو آهي؟ حالانڪه دنيا ۾ سڀ کان وڌيڪ اهميت ۽ برڪت وارو چهرو الله جي رسول ﷺ جو هو جيڪڏهن ڪنهن جي چهري کي ڏسي قرآن ڇڏجي ها ته صحابه ڪرام الله جي نبي جي چهري کي ڏسي قرآن کي ڇڏي ڏين ها.

مانجهي الائي ڪنهن جو چهرو ڏنو آهي جو ڪائنس قرآن مجيد جو انڪار ڪرڻو پيو؟

(3)

گونگا ٻوڙا الله معين چوڙيا،
ڪن نه جنهن ڪون اک ٿي.
هت نه پير نه جلوا جنهن ڪون،
جنهن وچ ڪونهي ڪڪ ٿي.
اهو هي نه ملسي انهن ڪون ڳولڻ ٿي جڪ اي.

مٿي بيان ڪيل ڪلام ڳائيندي مانجهي فقير چوي ٿو: مون
 گونگي ٻوڙي الله کي ڇڏي ڏنو آهي جنهن کي نه ڪن آهي، نه اک، نه ان کي
 ڪوهٽ آهي، نه پير. حتمي ڪه هن ۾ ڪڪ به ناهي ۽ اهڙي رب کي ڳولڻ
 ان جي عبادت ڪرڻ ان جي اطاعت فرمانبرداري ڪرڻ ۽ ان تي ايمان
 آڻڻ جڪ يعني بيڪار ۽ فضول ڪم آهي. فارئين ڪرام! پنهنجي ڳايل
 هن ڪلام ۾ مانجهي فقير الله رب العالمين جي ڪيتري قدر گستاخي
 ڪري ٿو ان جو فيصلو اوهان پاڻ ڪري سگهو ٿا ته الله رب العالمين لاءِ
 اهڙا گستاخي لفظ ڳائڻ وارو ماڻهو مسلمان ٿي سگهي ٿو؟ ڇا مانجهي فقير
 پنهنجي ماءُ پيءُ لاءِ اهڙا لفظ برداشت ڪندو؟ جڏهن ته الله رب العالمين
 معاذ الله گونگو ٻوڙو ناهي بلڪ امت مسلمه جو عقيدو آهي ته الله تعاليٰ
 ڳالهائي ٿو قرآن مجيد هن جو حقيقي ڪلام آهي ۽ الله تعاليٰ جو
 ڳالهائڻ خود قرآن مجيد مان ثابت آهي الله رب العالمين جو فرمان آهي: وَ
 كَلَّمَ اللَّهُ مُوسَى تَكْوِيمًا. ۽ الله موسيٰ سان ائين ڳالهايو ڪيو جيئن ڳالهائبو
 آهي. (سورة النساء: 164)

رسول الله ﷺ فرمايو:

مَا مِنْكُمْ مِنْ أَحَدٍ إِلَّا وَسَّيْكُمُهُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ لَيْسَ بَيْنَ اللَّهِ وَبَيْنَهُ تُرْجُمَانٌ.

قيامت جي ڏينهن اوهان مان هر ماڻهو سان الله تعاليٰ
 ڳالهائيندو. الله ۽ ان جي وچ ۾ ڪو ترجمان ڪونه هوندو. (صحيح
 بخاري: 6539)

الله تعاليٰ جي ڳالهائڻ واري صفت تي ٻيا به ڪوڙ دليل موجود آهن
 پر اسان طوالت کان بچندي هڪ آيت ۽ هڪ حديث اوهان سامهون پيش
 ڪئي آهي ۽ ”معاذ الله“ الله تعاليٰ ٻوڙو به ناهي. هو پنهنجي مخلوق جي
 دعائن کي ٻڌي ٿو. اسان صرف هڪ روايت تي اکتفا ڪريون ٿا ته رسول
 الله ﷺ جي صحابيہ خول بنت مالڪ رضي الله عنها کي پنهنجي مڙس چيو:
 تون مون لاءِ ايتن آهين جيئن منهنجي ماءُ آهي. جاهليت ۾ اهڙن لفظن کي

طلاق شمار ڪيو ويندو هو. خوله رضي الله عنها اها شڪايت ڪئي رسول الله ﷺ جي خدمت ۾ حاضر ٿي ۽ اها ڳالهه بيان ڪري رهي هئي عائشه صديقه رضي الله عنها بيان ڪري ٿي ته: الله تعاليٰ ڪيتري قدر ٻڌڻ وارو آهي آئون پاڻ اتي وڃي هيس پر آئون به ان عورت جون ڪجهه ڳالهيون نه سمجهي سگهيس پر الله تعاليٰ عرش تي ان جي شڪايت ٻڌي ورتي ۽ اها عورت ايجان اتان اتي به نه هئي جو جبريل وحي ڪئي نازل ٿي ويو ته: **قَدْ سَمِعَ اللَّهُ قَوْلَ الَّتِي تُجَادِلُكَ فِي زَوْجِهَا وَتَشْتَكِي إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ يَسْمَعُ تَحَاوُرَكُمَا إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ.**

بيشڪ الله ان عورت جي ڳالهه ٻڌي جيڪا تو سان پنهنجي مڙس جي باري ۾ تڪرار ڪري رهي هئي ۽ الله اڳيان فرياد ڪري رهي هئي ۽ الله توهان پنهي جا هڪ ٻئي ۾ سوال و جواب ٻڌي رهيو آهي. بيشڪ الله ٻڌندڙ ڏسندڙ آهي. (سورة المجادل: 1)

معلوم ٿيو ته معاذ الله الله نه گونگو آهي نه ٻوڙو. الله تعاليٰ قرآن مجيد ۾ ڪافي جاين تي پنهنجي ”صفت“ سميع بيان ڪئي آهي. جنهن مان مراد آهي ٻڌڻ وارو. مانجهي فقير پنهنجي انهي ڳاليل ڪلام ۾ چوي ٿو معاذ الله، الله ڪي ”اک“ به نه آهي. جڏهن ته الله رب العالمين جون اڪيون خود قرآن مجيد مان ثابت آهن. الله رب العالمين جو فرمان آهي:

وَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ فَإِنَّكَ بِأَعْيُنِنَا.

۽ پنهنجي پاليندڙ جي حڪم جو انتظار ڪر ڇو ته تون اسان جي اکين جي سامهون آهين. (سورة الطور: 48)

رسول الله صلي الله عليه وسلم جن جو فرمان آهي:

أَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِأَعْوَرَ.

الله تعاليٰ ڪاٺو ناهي. (صحيح بخاري: 6175)

الله رب العالمين قرآن كريم ۾ پنهنجي اکين جو ذڪر ڪيو ان جي رسول واضح فرمايو ته اوهان جو رب ”معاذ الله“ ڪاٿو ناهي. هو اکين وارو آهي. جڏهن ته مانجهي چوي ٿو: هن کي اڪيون ناهن. هاڻي هڪ مومن مسلمان ڪنهن جي ڳالهه تي يقين رکي الله ۽ ان جي رسول جي فرمان تي يا هڪ ڳالهي جي ڳالهه تي؟ اهڙي طرح هن شعر ۾ اڳيان هلي چوي ٿو: ان کي هٿ ۽ پير به نه آهن ۽ هن جو ڪو جلوو به ناهي. اچو ته الله ۽ ان جي رسول کان پڇون ته ڇا الله تعاليٰ کي هٿ به آهن؟ الله رب العالمين جو فرمان آهي:

تَبَارَكَ الَّذِي بِيَدِهِ الْمُلْكُ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ.

اهو الله وڏي برڪت وارو آهي جنهن جي هٿ ۾ پوري دنيا جي بادشاهي آهي ۽ هو هر شيءِ تي قدرت رکي ٿو. (سورة الملڪ: 1)

رسول الله ﷺ جو فرمان آهي:

إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ يَبْسُطُ يَدَهُ بِاللَّيْلِ لِيَتُوبَ مُسِيءُ اللَّيْلِ. مُسِيءُ اللَّيْلِ.

الله رب العالمين رات جو پنهنجا هٿ ڦهلائي ٿو جيئن ڏينهن جو گناه ڪرڻ وارا معافي گهرن ۽ ڏينهن جو پنهنجا هٿ ڦهلائي ٿو ته جيئن رات جو گناه ڪرڻ وارا معافي گهرن. (صحيح مسلم: 2759)

قارئین ڪرام! الله رب العالمين جي صفت ”هٿ“ ۾ ٻيا به ڪوڙ دليل پيش ڪري سگهجن ٿا پر اسين طوالت کان بچندي صرف ٻن دليلن تي اکتفا ڪريون ٿا. مانجهي اڳيان چوي ٿو: الله کي ڪو جلوو به ناهي. جڏهن ته رسول الله ﷺ جن جو فرمان آهي: إِنَّ اللَّهَ جَمِيلٌ يُحِبُّ الْجَمَالَ.

الله تعاليٰ سهڻو آهي ۽ سونهن کي پسند ڪري ٿو. (صحيح مسلم: 91)

ڀاڻ وڌيڪ فرمايائون:

جِبَابُهُ النُّورُ. لَوْ كَشَفَهُ لَأُخْرِقَتْ سُبْحَاتُ وَجْهِهِ مَا انْتَهَىٰ إِلَيْهِ بَصَرٌ لَّامِنٍ خَلْقُهُ

ان کي نور جو پردو آهي، جيڪڏهن هو پنهنجو پردو هٽائي ته

ان جو جلوان جي مخلوق جي هر ان شئي کي ساڙي ڇڏي جيسيتائين
ان جي نظر پهچي. (صحيح مسلم: 179 سنن ابن ماجه: 195)

معلوم ٿيو ته الله رب العالمين جلوان وارو آهي. جيڪڏهن
مانجهي کي علم ناهي ته هو پاڻ کي ملامت ڪري مسلمان هن جي
جهالت تي تعجب کان سواءِ ٻيو ڇا ٿا ڪري سگهن؟ مانجهي وڌيڪ
اڳيان چوي ٿو: اهو الله نه ملندو ان کي ڳولڻ اجايو آهي. جڏهن ته الله
تعالیٰ قرآن مجيد ۾ فرمايو:

وَاذْأَسْأَلْكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ أُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ.

۽ جڏهن توکان منهنجا ٻانهان منهنجي پڇا ڪن ته چئو:
بيشڪ آئون ويجهو آهيان. سڏيندڙ جي سڏ جو جواب ڏيان ٿو جنهن
وقت هو مون کي سڏي ٿو. (سورة البقره: 186)

حديث قدسي آهي الله تعاليٰ فرمائي ٿو:

أَنَا عِنْدَ ظَنِّ عَبْدِي بِي، وَأَنَا مَعَهُ إِذَا دَعَانِي، فَإِن دَعَانِي فِي نَفْسِهِ دَعَاؤُهُ فِي نَفْسِي، وَإِن
دَعَانِي فِي مَلَأٍ دَعَاؤُهُ فِي مَلَأٍ خَيْرٌ مِنْهُمْ، وَإِن تَقَرَّبَ إِلَيَّ بِشَيْءٍ تَقَرَّبْتُ إِلَيْهِ ذِرَاعًا، وَإِن
تَقَرَّبَ إِلَيَّ ذِرَاعًا تَقَرَّبْتُ إِلَيْهِ بَاعًا، وَإِن أَتَانِي بِمَشْيٍ أَتَيْتُهُ هَرَوَلَةً.

آئون پنهنجي ٻانهي جي سوچ مطابق آهيان. جڏهن هو مون کي
سڏي ٿو آئون ان سان گڏ آهيان. جڏهن هو پنهنجي دل ۾ مون کي ياد ڪري
ٿو ته مان پنهنجي دل ۾ هن کي ياد ڪريان ٿو. جڏهن هو مون کي پنهنجي
مجلس ۾ ياد ڪري ٿو ته مان ان کي ان جي مجلس کان پلي مجلس ۾ يعني
ملائڪن جي مجلس ۾ ياد ڪريان ٿو. جڏهن هو مون ڏانهن هڪ گرانٽ
اچي ٿو ته مان ان ڏانهن هڪ هٿ برابر اچان ٿو. جڏهن هو مون ڏانهن هڪ
هٿ اچي ٿو ته مان ان ڏانهن ٻه هٿ اچان ٿو. جڏهن هو مون ڏانهن هلي اچي
ٿو ته مان ان ڏانهن ڊوڙي اچان ٿو. (صحيح بخاري: 7405)

الله رب العالمين ٻڌائي ڇڏيو آهي ته مان پنهنجي ٻانهي کي ملان
ٿو جڏهن ته مانجهي چوي ٿو: الله نٿو ملي. هاڻي هڪ مسلمان ڪنهن جي

ڳالهه تي يقين رکي؟ رب العالمين جي فرمان تي يا راڳي مانجهي جي راڳ تي؟ جيڪڏهن ٻانهي کي الله جي رضا نصيب نٿي ٿئي ته پوءِ رسول الله ﷺ، ان جي صحابه، تابعين، تبع تابعين، نيڪ صالح ٻانهن جون نمازون، روزه، حج، زڪواتون تهجدن ۾ ڊگهن ڊگهن قيامن جو ڇا مطلب هو ڇا معاذ الله اهي سڀ فضول هيون؟ مانجهي الله جي نيڪ صالح ٻانهن تي چتر ڪندي غمدل جو دوهيڙو ڳائيندي چوي ٿو: (غمدل افسوس زاهد کي شرم نه آيو. جنهن بي مثل الله کي ڳولي وقت وڃايو.)

قارئین کرام! ان ڪلام جي ضد ۾ هر اهو ماڻهو اچي ٿو جنهن الله جي رضا لاءِ نيڪ عمل ڪيا ڇا اهڙي ڳالهه کان الله جا نبي انهن جا صحابي الله جا نيڪ صالح ٻانهن خود سيدنا علي، حسن و حسين، سيده فاطمه رضي الله عنهم جن جي محبت جي دعويٰ خود مانجهي ڪري ٿو ۽ تازو ثواب جي نيت سان ڪربلا جون زيارتون پڙ ڪري آيو آهي. ڇا اهي سڀ انهي ڳالهه جي ضد ۾ نٿا اچن جن عبادتون ڪري پنهنجي رب جي رضا حاصل ڪرڻ جي ڪوشش ڪئي آهي؟ قارئین کرام! هي ماڻهو اسلام جي مخالفت ۾ ڪيترائي قدر اڳتي وڌي چڪو آهي انهي جو اندازو اوهان ان جي راڳ مان آساني سان لڳائي سگهو ٿا.

مانجهي فقير وڌيڪ چوي ٿو:

(4)

مسجد توڙي دڪان ليا مڃانا بهي دڪان لاءِ،
ڪعبه حرم توڙي دڪان ليا بت خانه بهي دڪان لاءِ.

هن ڪلام ۾ مانجهي مسلمانن کي ميخاني جي دعوت ڏئي رهيو آهي جڏهن ته اسلام شراب کي حرام قرار ڏنو آهي رسول الله صلي الله عليه وسلم جن جو فرمان آهي:

لَعْنَةُ اللَّهِ الْخَمْرَ، وَشَارِبَهَا وَسَاقِيَهَا. شراب تي، شراب پيئڻ واري تي

۽ شراب پيارڻ واري تي الله جي لعنت آهي. (سنن ابی داود: 3674)

شراب خاني ۾ ويڃڻ ته پري جي ڳالهه آهي رسول الله ﷺ ته اهڙي مجلس کان به منع فرمايو آهي جتي شراب پيئڻو وڃي سندن فرمان آهي:

مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ؛ فَلَا يَجْلِسُ عَلَى مَائِدَةٍ يُدَارُ عَلَيْهَا الْخَمْرُ.

جيڪو ماڻهو الله ۽ قيامت جي ڏينهن تي ايمان رکي تون کي گهرجي ته اهڙي دستر خوان تي نه ويهي جنهن ۾ شراب جو دور هلندو هجي. (سنن ترمذي: 2801)

قارئین کرام! اڳيان مانجهي چوي ٿو: ته ڪعبو ته ڏنو اٿئي هاڻي بت خانو به ڏسي وٺ. هي هڪ اهڙو جملو آهي جيڪو پنهنجي قباحت ۽ خطرناڪي ۾ صاف واضح آهي اسان ان تي تبصري ڪرڻ بجاءِ فيصلو اوهان تي ڇڏيون ٿا ته مسلمانن کي بت خاني جي دعوت ڏيڻ ڇا صريح ڪفر ناهي؟

(5)

دم اسم جو ڌاڙو هڻي اغوا ڪيم الله کي

مٿي بيان ڪيل ڪلام ۾ مانجهي فقير (معاذ الله) الله کي اغوا ڪرڻ جي ڳالهه ڪري ٿو. جيڪو صريح ڪفر ۽ بد ترين گستاخي آهي. پر عقل وارا انصاف سان ٻڌائن ته ڇا مانجهي ۾ ايتري طاقت آهي جو الله رب العالمين کي اغوا ڪري سگهي؟

ڇا مانجهي جهڙي ماڻهو جي عرش عظيم تائين پهچ ٿي سگهي ٿي؟ سيدنا عبدالله بن مسعود رضي الله عنه جو فرمان آهي: مَا بَيْنَ كُلِّ سَمَاءٍ إِلَى الْآخِرَى مَسِيرَةٌ خَمْسِيَاةَ عَامٍ، وَمَا بَيْنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ مَسِيرَةٌ خَمْسِيَاةَ عَامٍ، وَمَا بَيْنَ السَّمَاءِ السَّابِعَةِ إِلَى الْكُرْسِيِّ مَسِيرَةٌ خَمْسِيَاةَ عَامٍ، وَمَا بَيْنَ الْكُرْسِيِّ إِلَى الْمَاءِ مَسِيرَةٌ خَمْسِيَاةَ عَامٍ، وَالْعَرْشُ عَلَى الْمَاءِ، وَاللَّهُ عَلَى الْعَرْشِ.

وَيَعْلَمُ أَعْمَالَكُمْ. هر آسمان جي وچ جو فاصلو پنج سئو سال جي مسافري آهي ۽ زمين کان دنياوي آسمان جو فاصلو پنج سئو سال جي مسافري آهي. ستين آسمان کان الله جي ڪرسي تائين جو فاصلو پنج سئو سال جي مسافري آهي. ڪرسي ۽ پاڻي جي وچ جو فاصلو پنج سئو سال جي مسافري آهي. الله جو عرش پاڻي تي آهي ۽ الله عرش تي مستوي آهي. (التوحيد لابن خزيمة: 1/242)

معلوم ٿيو ته الله تائين پهچڻ جو فاصلو 20 صدين جو سفر آهي ڇا مانجهي جي ايتري طاقت ۽ عمر آهي جو معاذ الله هو الله تعاليٰ تائين پهچي سگهي يا هن ڪلام جي شاعر جانڻ ڇن ۾ ايتري طاقت آهي جو هو الله تائين پهچي سگهي؟ ڦارئين ڪرام! هي سڄي تفصيل اسان ان لاءِ پيش ڪئي آهي ته جيئن مانجهي جي بي عقلي ۽ جهالت اوهان سامهون واضح ٿئي ته هو ماڻهو ڪيترو جاهل آهي جڏهن ته اسان جو ايترو جواب ئي ڪافي هو ته ٻانهي ۾ ايتري طاقت ئي ناهي جو هورب العالمين تائين پهچي سگهي خود موسيٰ عليه السلام کي الله تعاليٰ جي هڪ تجلي بي هوش ڪري ڇڏيو هو جڏهن ته هو سندن نبي هو. ته پوءِ هڪ ڳائڻي جي ڪهڙي جرئت جو هو رب العالمين تائين پهچي هن کي اغوا ڪري سگهي؟ (العياذ بالله! نقل ڪفر ڪفر نه باشد).

(6)

مسجد مندر ويڻڻ پاپ اسان کون هتي سجده ڪرڻ اجايا.

دين ڌرم دي بات پليوسي اسلام رکڻ موڪلايا.

مانجهي فقير پنهنجي هڪ ڳايل ڪلام ۾ چوي ٿو: مسجد ويڻڻ اسان وٽ گناه جو ڪم آهي ۽ اسلام کي اسان ڇڏي ڏنو آهي. جيڪو ماڻهو سڌو سئون اعلان ڪري ته اسان مسجد ويڻڻ گناه سمجهون ٿا اسلام کي اسان ڇڏي ڏنو آهي ڇا اهڙو ماڻهو مسلمان ٿي سگهي ٿو؟ اسان طوالت کان بچندي اهو فيصلو اوهان پڙهندڙ ڀائرن تي ڇڏيون ٿا.

(7)

رام کرے میں مسجد وانگوں ويکھاں تيرے مندرنوں۔

مانجھي فقير پنهنجي هڪ ڳايل ڪلام ۾ چوي ٿو: رام ڪري
آئون مندر ڪي به مسجد وارو درجو ڏيان. قارئین ڪرام! رام هندن جو
جو ديوتا آهي هو ان ڪي پڪارين ٿا ۽ پوڄا ڪن ٿا مانجھي انهي ڪي
سڏي ٿو ۽ پنهنجي هڪڙي ٻئي دوهيڙي ۾ چوي ٿو: ”اسان آهيون رام
سان راضي“. يعني اسان رام جي معبود هجڻ ۾ راضي آهيون ۽ چوي
ٿو: آئون چاهيان ٿو ته مندر ڪي آئون مسجد جو درجو ڏيان ۽ مانجھي
پنهنجي اڪثر ڪلامن ۾ هڪ دوهيڙو ڳائيندو آهي ته (مسجد ڊها
دي) مسجدن ڪي ڊاهي پت ڪري ڇڏيو.
وڌيڪ هڪ اردو دوهيڙو ڳائيندي چوي ٿو:

(8)

ايسا کوئي جهاں ملے جهاں هو نئون پر مسکان ملے
کاش ملے مندر میں خدا اور مسجد میں بھگوان ملے.

مانجھي فقير وڌيڪ چوي ٿو:

(9)

زمانی زور آ لاتو مسجد مندر ۾ ڳولڻ جو،
مونکي محبوب منڙي جي ميخان سان محبت.

زمانی الله ڪي مسجد ۾ ڳولڻ جو زور لڳايو آهي، پر اسان ڪي
پنهنجي محبوب جي ميخان يعني شراب خاني سان محبت آهي.
پڙهندڙ دوستو! مٿيان شعر پڙهي انصاف سان فيصلو ڪريو ته ڇا اهو
سڀ ڪجهه صريح ڪفر ناهي؟

(10)

مرشد سانون ايويں فرمايا
چوڙڙ دين ايمان ميان.

**وحد واري پوڄ بتان نون
ڪفر دا ڪوڙ نشان ميان
مسيٽان ويڃڻ ڪجهه نه حاصل ٿسي
توڙي پڙهين ڇا ڪلما قرآن ميان.**

مانجهي فقير سان گڏ ڳائيندي سندن ساٿي مٿيان بيان ڪيل
دوهيڙو پڙهندي چوي ٿو: دين ايمان کي ڇڏي ڏيو الله کي ڇڏي بتن جي
پوڄا ڪريو ۽ پنهنجي پاڻ تي ڪفر جي نشاني لڳايو هنن مسجدن
مان اوهان کي ڪجهه حاصل نه ٿيندو. ڀلي ڪلمو پڙهو توڙي قرآن
پڙهو. ڦارئين ڪرام اوهان پاڻ انصاف سان فيصلو ڪريو ته ڇا هي
لفظ صريح ڪفر نه آهن؟

(11)

**سانون رب اهو چڱا جهڙا ڏسي ڀول ڪي
انهي رب ڪٿي ڪيا ليڻا جيڪو ماري رول ڪي
گونگي ٻوڙي رب ڪٿون آڻا جاڻا ڇڏيا.**

مانجهي فقير مٿي بيان ڪيل سرائڪي دوهيڙي ۾ الله رب
العالمين جي وڌيڪ گستاخي ڪندي چوي ٿو: اسان کي ان رب جي
ڪهڙي ضرورت آهي جنهن اسان کي رولي ڇڏيو هجي، اسان اهڙي
گونگي ٻوڙي رب وٽ اچڻ ويڃڻ ڇڏي ڏنو آهي. ڦارئين ڪرام! انهي
اعتراض جو جواب پٺيان گذري چڪو آهي.

مانجهي فقير پنهنجي هڪ ڪلام جي شروع ۾ گفتگو
ڪندي چوي ٿو: اسان مسلمانن جو عقيدو آهي حج ڪبو حج اسود
کي چمي پائبي ڪعبي جو طواف ڪبو آب زمزم پيئبو اتان جا فرائض
اتان جا احڪام پورا ڪبا ته ماڻهو جا گناهه لهي ويندا پر صوفي
درويش چون ٿا ته ايئن هر گز ناهي.

ڪلام: ٿلهه ملان. (امتياز رائٽس يونيورسٽي ڇپيل)

قارئین کرام! ان گفتگو جي شروع ۾ مانجهي مسلمان هجڻ جي دعويٰ ڪري پوءِ چوي ٿو: حج ادا ڪرڻ سان گناه معاف ٿيڻ واري ڳالهه هرگز صحيح نه آهي اچو ته الله جي رسول صلي الله عليه وسلم جي فرمان کي ڏسون ته سندن فرمان مبارڪ ڇا آهي؟ رسول الله ﷺ جن فرمايو: **مَنْ حَجَّ لِلَّهِ فَلَمْ يَرْفُثْ وَلَمْ يَفْسُقْ رَجَعَ كَيَوْمِ وُلِدَتْهُ أُمُّهُ**. جنهن ماڻهو حج ادا ڪيو هن فحش گوئي نه ڪئي ۽ نه ئي ڪنهن گناه جو مرتڪب ٿيو ته اهو ماڻهو گناهن کان ايئن پاڪ ٿي ويو جڏهن هن جي ماءُ هن کي هاڻ جنم ڏنو هجي. (صحيح بخاري: 1521)

الله جو رسول فرمائي ٿو ته حج سان گناه معاف ٿيڻ ٿا جڏهن ته مانجهائي جماعت جو مرشد چوي ٿو ته: گناه معاف نٿا ٿين! مانجهائي فقير فيصلو ڪن ته ڪنهن جي ڳالهه صحيح آهي؟ اهڙي طرح حجر اسود کي چمي ڏيڻ متعلق رسول الله ﷺ جن جو فرمان آهي: **إِنَّ مَسْحَهُمَا يُحْطَانِ الْخَطِيئَةَ**. حجر اسود ۽ رڪن یماني کي چھڻ سان گناه معاف ٿين ٿا. (سنن نسائي: 2922)

ڪعبي جو طواف جنهن تي مانهي فقير پنهنجي هر ڪلام ۾ چتر ڪري ٿوان جو اجر بيان ڪندي رسول الله ﷺ جن فرمايو: **مَنْ طَافَ بِهَذَا الْبَيْتِ سُبُوعًا فَأَحْصَاهُ كَانَ كَعَتَقِ رَقَبَةٍ وَسَمِعْتُهُ يَقُولُ: لَا يَضَعُ قَدَمًا وَلَا يَرْفَعُ حَرَىٰ إِلَّا حَطَّ اللَّهُ عَنْهُ خَطِيئَةً، وَكَتَبَ لَهُ بِهَا حَسَنَةً**.

جنهن ماڻهو ست ڀيرا بيت الله جو طواف ڪيو ۽ ان کي شمار ڪيو ان جڏهن هڪ غلام آزاد ڪيو ۽ جڏهن هو طواف ڪندي پنهنجو پير رکندو ۽ کڻندو انجي بدلي الله ان جو هڪ گناه معاف ڪندو ۽ هن لاءِ هڪ نيڪي لکي ڇڏيندو. (سنن ترمذي: 959)

قارئین کرام! اوهان تقابلو ڪريو ته ڇا مانجهي فقير جون ڳالهيون رسول الله ﷺ جي شريعت سان متضاد نه آهن؟

مانجهي فقير غلام فريد جو دوهيڙو ڳائيندي وڌيڪ چوي ٿو:

تون وچين حج ڪرڻ متان يار تيڏي گهر آوي،
 آڪي غلام فريدا ڪر يار ڪون سجده،
 تيڏي ڪعبي ڪون جند ڇت جاوي.

تون يار ڪي سجدو ڪر ته تنهنجي ڪعبي مان جان ڇتي
 پوي، اهو ڪهڙو مسلمان آهي جيڪو الله جي گهر کان ايترو بيزار
 هجي؟ مومن جي دل ۾ ته پوري عمر الله جي گهر کي ڏسڻ جي تڙپ
 هوندي آهي. قارئین ڪرام! اوهان پاڻ فيصلو ڪريو ته ڇا ڪعبي مان
 جان ڇڏائڻ جي ڪوشش ڪرڻ وارو ماڻهو مسلمان ٿي سگهي ٿو؟

حيا اور شريعت ڪے تقاضوں کي بات ڪرتے هو
 هم نے ننگے جسموں کو ملبوس حيا ديکھا ہے
 هم نے ديکھیں ہیں احرام میں ڇپے هزاروں ابليس
 هم نے ميخاڻے میں سو بار خدا ديکھا ہے

مانجهي فقير هڪ دوهيڙو ڳائيندي چوي ٿو: حيا ۽ شريعت
 جي ڳالهه چوڻا ڪريو اسان اگهاڙن ۾ به حيا ڏنو آهي. پڙهندڙ يارو!
 ڇا اگهاڙو ماڻهو حيا وارو هوندو آهي؟ ڇا معاشري جو ڪو ماڻهو
 ڪنهن اگهاڙي کي پنهنجي مجلس ۾ ويهارڻ پسند ڪندو؟ ڇا
 مانجهي پنهنجي راڳ ۾ اگهاڙن کي ويهارڻ پسند ڪندو؟ رسول الله ﷺ
 ته ران کي به کليل رڪڻ کان منع ڪيو آهي سندن فرمان آهي: إِنَّ الْفَخْدَ
 عَوْرَةٌ، بيشڪ ران پردو آهي. (سنن ترمذي: 2796)

شريعت ته مومن کي ران تان پردو هٽائڻ جي به اجازت نٿو ڏي.
 پورو ننگ ڌڙنگ اگهاڙو ماڻهو حيا وارو ڪيئن ٿو ٿي سگهي؟ مانجهي
 فقير اڳيان هلي احرام پهريل حاجي کي پنهنجي جهالت جو نشانو
 بڻائيندي چوي ٿو: اسان احرام ۾ ابليس ڏنا آهن جڏهن ته رسول الله ﷺ
 جن جو فرمان آهي: وَقَدْ لَلَّ اللَّهُ ثَلَاثَةً: الْعَاذِي وَالْحَاجُّ وَالْمُعْتَمِرُ.

تن قسمن جا ماڻهو الله جو وفد يعني الله جا مهمان آهن: غازي حاجي ۽ عمري ڪرڻ وارو. (سنن نسائي: 2625) احرام پاتل حاجي يا معتمر کي الله تعاليٰ پنهنجو مهمان سڏيو آهي جنهن کي مانجهي ابلّيس چئي رهيو آهي ۽ گڏوگڏ الله جي گهر جو پڻ انڪار ڪندي چوي ٿو: (صورت صنم جو ڪعبو ڪعبو پيو نه ڄاڻان) قارئین ڪرام! مٿي بيان ڪيل شعر پڙهي انصاف سان فيصلو ڪريو ته ڪمبي جو انڪار ڪرڻ ۽ ڪمبي جي لاءِ احرام پائي نڪرندڙ کي ابلّيس چوڻ ڇا صريح ڪفر ناهي؟

(14)

سان جي عشق جو ڪلمو آهي انسان سان محبت

ڪفر اسلام کان اڳ ۾ امن ايمان سان محبت.

قارئین ڪرام! مانجهي فقير پنهنجي ان ڪلام سان گڏ

هڪڙو ٻيو ڪلام به وڏي جوش ۽ خروش سان ڳائيندو آهي ته:

(15)

ڪو آ رحمان جي پاسي ڪو آ ڀڳوان جي پاسي،

اسان جو سجدو آ ان کي جيڪو انسان جي پاسي.

مٿي بيان ڪيل ڪلامن ۾ مانجهي فقير ماڻهن کي اهوتائڙڻي رهيو

آهي ته آئون دين اسلام نه بلڪه دين انسانيت تي ايمان رکڻ وارو آهيان جيڪو

ماڻهو انسانيت جي ڳالهه ڪري آئون انکي سجدو ڪرڻ لاءِ تيار آهيان ۽ مون

انسانيت سان محبت رکڻ جو ڪلمو پريو آهي پر ڇا مانجهي پنهنجي ان

دعويٰ ۾ سچو آهي؟ مانجهي نيڪ انهن ڏينهن ۾ پنهنجو نئون البم رڪارڊ

ڪرائي رهيو هو جن ڏينهن ۾ ڏهه هزار کان مٿي بي ڏوهه فلسطيني ماڻهن کي

فاسفورس بمين سان شهيد ڪيو ويو تن هزار کان وڌيڪ ٻارن ۽ هزارين عورتن

کي ٻوٽي ٻوٽي ڪري ڪپيو ويو. اسپتال اسڪول، عبادتگاهون، پناهگاهون،

هر شئي کي نيست و نابود ڪيو ويو. ٻي طرف انسانيت جو ڪلمو پري بندڙ دهل

وڃائي نچندي ڪڏندي پنهنجو نئون البم رڪارڊ ڪرائي رهيو هو اڇا

انسانيت سان محبت جي ڪلمي پيرڻ وارو ماڻهو اهڙي قتلام جي ڏينهن ۾

پنهنجوراڳ به روڪي نه سگهيو؟ ڇا انسانيت سان محبت ڪرڻ وارو ماڻهو پير واري پريس ڪلب تي پر امن احتجاج به نٿي ڪري سگهيو؟ يا انسانيت جي دعويٰ ڪرڻ وارو سوشل ميڊيا تي هڪ بيان به رڪارڊ نه ڪرائي سگهيو؟ ڪنهن ٻن سنڌي ماڻهن جي مارچ تي بلاڪ ٿيل روڊ تي ٻيڙي ويندڙ مانجهي فقير کي هزارين انسانن جي قتلام جي خبر نه پئجي سگهي؟ معلوم ٿيو ته انسانيت جو ڪلمو به اسلام جي ڪلمي جي انڪار ڪرڻ جو هڪ بهانو آهي جنهن ۾ ڪا صداقت ناهي.

ڇا مانجهي فقير حافظ آهي؟

قارئین ڪرام! مانجهي فقير کي وائڪي ڪرڻ لاءِ اسان جڏهن قلم کنيو ته اڪثر ماڻهن اها دعويٰ ڪئي ته هو پاڻ قرآن مجيد جو حافظ آهي. هن کي اوهان جي سمجهائڻ جي ضرورت ناهي. پر جڏهن اسان هن جا ويڊيو ڏٺا ته هو پنهنجي هڪ ويڊيو ۾ ڪچهري ڪندي چوي ٿو: الله تعاليٰ قرآن مجيد ۾ فرمائي ٿو: الإنسان سري وأأسره. انسان منهنجو ڳجهه آهي آئون انسان جو ڳجهه آهيان. جڏهن ته پوري قرآن ڪريم ۾ اهڙي ڪا آيت ناهي. مانجهي جي اها دعويٰ ڏسڻ لاءِ هي لنڪ کوليو:

<https://www.facebook.com/100008322157213/posts/3604523636501673/?mibextid=rS40aB7S9Ucbxw6v>

قارئین ڪرام مانجهي جون ٻيون به ڪوڙ گستاخيون ۽ ڪفر پريا ڪلام موجود آهن. اسان طوالت کان بچندي محض چند مثال پيش ڪيا آهن ڪنهن دوست کي سندن وڌيڪ نظريا ڏسڻا هجن ته هو يو ٽيوب يا فيس بڪ تي مانجهي فقير لکي سرچ ڪري پوءِ سندن ڪلام ٻڌي پاڻ فيصلو ڪري. ممڪن آهي ڪجهه دوست اهو اعتراض ڪن ته هنن ڪلامن جا شاعر پيا آهن مانجهي فقير ڪونهي ته ان اعتراض جو جواب اسان هي ڏينداسين ته: ڪفر به ڪلام لکندڙ ۽ ڳائيندڙ سڀ ان ڏوهه ۾ برابري جا شريڪ آهن. ۽ اهو اعتراض به ٿي

سگهي ٿو ته جڏهن هو قرآن ۽ حديث کي مڃي ٿي نٿو ته پوءِ اوهان هن کي قرآن و حديث مان جواب چوڏنا آهن؟ ته ان اعتراض جو جواب اسان هي ڏينداسين ته هو پنهنجو پاڻ کي مسلمان سڏرائي ٿو ۽ اعتراف ڪري ٿو ته مون محمد رسول الله ﷺ جو ڪلمو پريو آهي سندن اعتراف لاءِ هي لنڪ کولي ڏسو:

https://m.facebook.com/story.php?story_fbid=pfbid02PfG5k6yD2uDzyh2eXHqibMXzVTqyCXWy8nfy3aJz5CiMoYdGPKbRemXMJhEufzacl&id=100008322157213&mibextid=Nif5oz

آخر ۾ اها وضاحت به ضروري سمجهون ٿا ته اسان اهي ڪجهه ڪلام يو ٽيوب ۽ فيس بڪ تان ٻڌي سندن ڳالهين مان وعن نوت ڪري اوهان سامهون پيش ڪيون آهن ۽ اهي ڪلام هن وقت به يو ٽيوب ۽ فيس بڪ تي موجود آهن.